

# OBCHODNÍ DOHODA mezi EU a MERCOSUREM\*

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI  
A OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ



\*Argentina, Brazílie, Paraguay a Uruguay

## LEPŠÍ VÝVOZNÍ PŘÍLEŽITOSTI PRO EVROPSKÉ ZEMĚDĚLCE A VÝROBCE POTRAVIN

Dohoda je vyváženým výsledkem, který vytváří nové příležitosti pro evropské zemědělce a výrobce potravin a současně zmírňuje možný tržní tlak. Evropští zemědělci a potravinářské podniky získají bezprecedentní přístup do zemí Mercosuru, které představují rozsáhlý trh čítající 260 milionů obyvatel. Toho se docílí:

- odstraněním vysokých cel u hlavních vývozních produktů Unie
- zamezením imitací tradičních potravin z EU
- pomocí jasnějších postupů zajišťujících bezpečnost potravin, které budou pro vývozce z EU snáze předvídatelné a méně zatěžující

### Odstraňování cel

Mnoho evropských zemědělsko-potravinářských produktů a výrobků se potýká s vysokými cly, která snižují jejich konkurenceschopnost nebo jim vývoz do zemí Mercosuru zcela znemožňují. Dohodou se **vysoká dovozní cla u celé řady produktů a výrobků** odstraní. **U mnoha z nich** je stávající objem obchodu vysoký a v některých případech kvůli prohibitivním clům zdaleka nedosahuje svého potenciálu.

Výrobek	Stávající obchod	Současné clo
<b>Olivový olej</b>	300 milionů EUR	10 %
<b>Slad</b>	50 milionů EUR	14 %
<b>Víno</b>	160 milionů EUR	27 %
<b>Konzervované broskve</b>	3–5 milionů EUR	55 %
<b>Lihoviny</b>	180 milionů EUR	20 %–35 %
<b>Čokoláda</b>	65 milionů EUR	20 %

Ačkoli téměř všechny klíčové vývozní zájmy EU podléhají úplné liberalizaci, u malého počtu důležitých výrobků otevře Mercosur kvóty s nulovým clem:

Výrobek	Objem	Současné clo
<b>Sýr</b>	30 000 tun	28 %
<b>Sušené mléko</b>	10 000 tun	28 %
<b>Počáteční kojenecká výživa</b>	5 000 tun	18 %

# OBCHODNÍ DOHODA mezi EU a MERCOSUREM\*

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI  
A OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ



## Zamezení imitacím nejlepších potravin a nápojů vyráběných v EU

EU je velkým výrobcem vysoce kvalitních regionálních potravin a nápojů. V EU tyto výrobky chrání systém zeměpisných označení, který spotřebitelům zaručuje, že se tyto výrobky skutečně vyrábí v daném regionu původu za použití know-how a technik zděděných po předcích. Na základě systému zeměpisných označení dostávají výrobci z EU za své výrobky vyšší cenu a mohou posílit své postavení na trhu.

Díky dohodě mezi EU a Mercosurem bude nyní i ve

všech čtyřech zemích Mercosuru před imitacemi chráněno okolo 350 evropských zeměpisných označení, jako například Tiroler Speck (Rakousko), Fromage de Herve (Belgie), Münchener Bier (Německo), Comté (Francie), Prosciutto di Parma (Itálie), Polska Wódka (Polsko), Queijo S. Jorge (Portugalsko), Tokaji (Maďarsko) a Jabugo (Španělsko). Jedná se o dosud největší úspěch, jaký byl kdy v oblasti zeměpisných označení v rámci jakékoli obchodní dohody dojednán.

## Rychlejší, jednodušší a snáze předvídatelné vývozní postupy

Vývozci zemědělsko-potravinářských produktů a výrobků z EU budou využívat:

**Stejné požadavky ze strany Mercosuru pro všechny členské státy EU**

**Jednodušší postupy** pro vývoz z EU do zemí Mercosuru a jasná a transparentní pravidla auditu pro evropské vývozce zemědělsko-potravinářských produktů a výrobků

**Uplatnění zásady „regionalizace“**, podle níž lze pokračovat ve vývozu ze **zón, v nichž se určitá nákaza nebo škodlivý organismus nevyskytuje**, i když je daná nákaza někde jinde v EU přítomna

# OBCHODNÍ DOHODA mezi EU a MERCOSUREM\*

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI  
A OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ



## OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ

### Opatrné otevírání trhů

Dohoda plně zohledňuje citlivá místa evropských zemědělců a respektuje jejich zájmy. Stejně jako v případě jiných obchodních dohod **neotevře** Evropská unie svůj trh dovozu zemědělsko-potravinářských produktů a výrobků v plné míře. Pokud jde o citlivé produkty, bude **přístup na trh EU** udělován na základě **omezení a přísné kontroly** a s přihlédnutím k obavám evropských zemědělců a preferencím spotřebitelů. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím pečlivě kalibrovaných kvót, jež se budou zavádět postupně, většinou v šesti shodných ročních fázích.

Za určitých podmínek, mimo jiné v případě náhlého nárůstu dovozu, který by pro výrobce EU vedl k vážnému narušení

trhu, dává dohoda možnost uplatnit na ochranu zemědělců v EU **ochranná opatření**. Tento mechanismus se bude vztahovat na všechny produkty a výrobky, včetně těch citlivých, pro něž jsou navrženy omezené kvóty. Další zvláštní záruky existují pro nejvzdálenější regiony EU.

Komise je rovněž připravena pomoci zemědělcům učinit případné nezbytné úpravy, a to prostřednictvím **balíčku finanční podpory v celkové výši až jedné miliardy EUR pro případ narušení trhu**. Tím se posílí podpora dostupná zemědělcům prostřednictvím společné zemědělské politiky a bude jim v případě potřeby poskytnuta důležitá záchranná síť a základní podpora příjmu.

### Hovězí maso

Produkce a ceny hovězího masa v EU vykazovaly v posledních pěti letech stabilní model vývoje. Vzhledem k nárůstu vývozu dodávaného stávajícím partnerům a otevření nových klíčových trhů se očekává, že celkový vývoz hovězího masa vzroste v roce 2019 o 15 %, což upevní pozici EU, jako čistého vývozce hovězího masa.

Tyto modely existovaly vedle každoročního stabilního dovozu ze zemí Mercosuru a postupného zavádění významné kvóty od roku 2009 pro vysoce kvalitní čerstvé hovězí maso, která byla dohodnuta za účelem vyřešení sporu se Spojenými státy na půdě Světové obchodní organizace.

EU v současné době ze zemí Mercosuru dováží zhruba 200 000 tun kusů hovězího masa ročně. Tento dovoz směřuje především do tržního segmentu vysoké hodnoty, kterému dominuje evropská produkce a jenž se potýká s rostoucí poptávkou spotřebitelů. To je důvodem, proč i navzdory celnímu 40 %–45 % přichází na trh EU více než čtvrtina tohoto množství (okolo 45 000 tun „čerstvého“ hovězího masa a dalších 10 000 tun

zmrazeného hovězího masa).

Podle dohody EU povolí, aby na její trh vstoupilo 99 000 tun hovězího masa (z čehož 55 % bude pro „čerstvé“ hovězí maso vysoké kvality a zbývajících 45 % pro „zmrazené“ hovězí maso), na něž se bude vztahovat clo ve výši 7,5 %. To představuje **1,2 % celkové spotřeby hovězího masa v Evropě (8 milionů tun ročně)**. Tohoto množství bude dosaženo po pěti letech. Tímto obdobím postupného zavádění se evropským producentům hovězího masa poskytne potřebná doba k tomu, aby se nové situaci na trhu přizpůsobili.

Očekává se, že spíše než, aby došlo k ekvivalentnímu nárůstu dovozu, bude jedním z dopadů nové kvóty pro „čerstvé“ hovězí maso nahrazení určité části stávajícího dovozu.

Dojednaná množství navíc **nepovedou** k významnému zvýšení produkce na straně Mercosuru. Samotná Brazílie již ročně produkuje 11 milionů tun hovězího masa a dohodnutá kvóta ve výši 99 000 tun se bude dělit mezi všechny čtyři země.

# OBCHODNÍ DOHODA mezi EU a MERCOSUREM\*

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI  
A OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ



## Drůbež

Spotřeba drůbeže v EU se postupně zvyšovala z 11 milionů tun v roce 2005 na více než 14 milionů tun v roce 2018. To představuje **průměrný nárůst spotřeby o více než 230 000 tun za rok**.

EU v současnosti každoročně dováží 800 000 tun drůbeže a více než polovina z tohoto množství pochází z Mercosuru. Souběžně s tím EU vyváží 1,6 milionu tun, což pro EU znamená **stabilní přebytek obchodu ve výši 800 000 tun**.

Podle dohody EU povolí, aby bylo v rámci kvóty bezcelně dovezeno 180 000 tun. Toto množství bude po vstupu

dohody v platnost zaváděno postupně v průběhu pěti let. Tento objem zdaleka nečiní ani jeden rok zjištěného průměrného dlouhodobého růstu spotřeby a odpovídá 1,2 % současné spotřeby.

Mezi dovozem a domácí produkcí navíc existuje silná **komplementarita**, jelikož spotřebitelé v EU výrazně preferují drůbeží prsa, zatímco spotřebitelé na jiných trzích z kulturních i ekonomických důvodů upřednostňují stehna. V průběhu let prokázalo evropské odvětví drůbeže svou schopnost přizpůsobit se novým tržním podmínkám a díky inovacím a větším úsporám z důvodu vyšší efektivity posílilo hospodářskou soutěž.

## Cukr

**V roce 2018 byla EU s vývozem rovnajícím se 2,1 milionu tun velkým čistým vývozcem cukru.**

Brazílie pro svůj vývoz cukru do EU až dosud využívala celní kvótu přidělenou podle listiny WTO pro EU s celní sazbou v rámci kvóty. V rámci této stávající kvóty bude smlouvou povolen bezcelní vstup do EU pro 180 000 tun cukru určeného k rafinaci. **Žádná nová kvóta na cukr**

**pro Brazílii nevznikne.** Nová bezcelní kvóta ve výši 10 000 tun byla schválena pouze pro Paraguay. Speciální cukry jsou z dohody vyloučeny.

Dohodnutá množství pokrývají objem, který činí **1 % spotřeby cukru v EU**, jež dosahuje zhruba 19 milionů tun a zůstává stabilní.

## Ethanol

Pro ethanol určený pro použití v chemickém průmyslu bude otevřena bezcelní kvóta ve výši 450 000 tun. Pro všechna ostatní použití bude otevřena další kvóta ve výši 200 000 tun s celní sazbou v rámci kvóty rovnající se 1/3 stávajícího vysokého cla (až 19 EUR/hektolitr). Obě množství budou zaváděna postupně v průběhu pěti let.

Menší kvóta může být využita pro tržní segment paliv, který se na spotřebě ethanolu v EU podílí zdaleka největší měrou: z 6 milionů tun ethanolu spotřebovaných každoročně v Evropě se 4 miliony využijí v palivu.

Pokud jde o podkvótu pro chemická použití, evropské odvětví bioplastů a biochemický průmysl mají

v současnosti potíže expandovat kvůli nedostatečnému přístupu k bioethanolu, hlavnímu vstupu pro výrobu, za konkurenční cenu, a to částečně vzhledem k zaměření výroby EU na použití v palivu. **Proto se očekává, že větší podkvóta, která je vyhrazena pro méně citlivý segment chemických použití, bude mít v EU pozitivní dopad na tvorbu pracovních míst.**

Rozhodnutí týkající se ethanolu musí být rovněž vnímána v souvislosti s postavením Brazílie, jakožto jednoho ze dvou hlavních světových výrobců a vývozců bioethanolu, vedle Spojených států. Tyto dvě země dohromady představují 85 % světové produkce.

# OBCHODNÍ DOHODA mezi EU a MERCOSUREM\*

NOVÉ PŘÍLEŽITOSTI  
A OHLED NA ZÁJMY EVROPSKÝCH ZEMĚDĚLCŮ



## Med

Po několik let se trh vyznačoval silným růstem spotřeby a stabilně rostoucími cenami. Ačkoli domácí produkce výrazně vzrostla, **musela se EU, aby uspokojila poptávku, stále více spoléhat na med ze zahraničí** a nyní dováží přibližně 45 % množství, které spotřebuje.

**Z Mercosuru EU v současnosti dováží** okolo

35 000 tun.

V rámci dohody bude otevřena kvóta na med ve výši 45 000 tun, který se bude po pětiletém období postupného snižování cla dovážet s nulovým clem. Očekává se, že tato kvóta bude zahrnovat stávající dovoz.

## Rýže

**Stávající dovoz rýže z Mercosuru** činí v průměru zhruba 100 000 tun ročně. Dojednaná kvóta je tedy mnohem nižší než množství, které již EU dováží, a činí 2,2 % spotřeby EU, která dosahuje 2,7 milionu tun, přičemž téměř polovinu z toho je třeba dovážet.

Mercosur navíc produkuje **rýži indica, a pokud jde o trh EU s rýží, nekonkuruje tudíž citlivějšímu segmentu rýže japonica**, který představuje většinu produkce EU

(přibližně 75 %). **Celkem 80 % rýže indica, která se v Evropě spotřebuje, pochází z dovozu.** Kvóta podle dohody mezi EU a Mercosurem proto dodávky, které již nyní z Mercosuru přicházejí, zachová.

V rámci dohody bude objem bezcelní kvóty pro rýži činit 60 000 tun s postupným snižováním cel v průběhu 5 let. Očekává se, že nová kvóta bude zahrnovat stávající dovoz.

## Přísné požadavky na bezpečnost potravin vztahující se na dovoz

O normách EU v oblasti bezpečnosti potravin a zdraví zvířat a rostlin nelze diskutovat. Všechny dovážené zemědělsko-potravinářské produkty a výrobky musí splňovat přísné normy EU pro bezpečnost potravin. To znamená, že se na trh EU nedostane žádné hovězí maso obsahující hormony ani nepovolené geneticky modifikované produkty. V tomto ohledu se dohodou nic nezmění. **Normy EU v oblasti bezpečnosti potravin a zdraví platí pro všechny produkty i výrobky prodávané a konzumované v EU** bez ohledu na to, zda jsou vyprodukovány v EU nebo dovezeny. Obchodní dohoda mezi EU a Mercosurem tuto zásadu plně respektuje.

Dohoda rovněž **obsahuje zásadu předběžné opatrnosti** a strany mají právo přijmout či zachovat preventivní opatření za účelem ochrany lidského zdraví a zdraví zvířat a rostlin, a to i pokud relevantní vědecké důkazy nejsou dostatečné.